A MAGYAR LÚD ÉS FODROS TOLLÚ VÁLTOZATA

Magyar lúd változatok (Újszékely, Székelyföld, 2004); Fotó: Szalay István

A lúd a háziasítás során nem sokat változott. Teste nagyobb lett, felül és alul széles és lapított, nyaka hosszabb, farka pedig rövidebb. Színe főleg fehér, de gyakoriak a szürke és a tarka tollúak is.

A magyar lúd

A magyar lúd fehér, szürke és tarka tollszínben, valamint fodros tollú változatban fordult elő. A hazánkba került külföldi fajtákkal történt kereszteződés útján jött létre.
Fehér változata volt a leggyakoribb. Csőre narancssárga, idősebb korban sötétebb. Lába vörös színű. Középnagy testű, tojója 5–6, gúnárja 6–8 kg súlyú. Törzse hosszúkás és közepesen mély. Melle telt és gömbölyű, háta hosszú, széles és egyenes, csak enyhén és egyenletesen lejt hátrafelé. A gúnár nyaka hosszú, erős, enyhén ívelt. A tojó nyaka rövidebb, vékonyabb és kevésbé ívelt. Lábai erőteljesek.
A magyar lúd igénytelen, gyorsan növekvő, jól tollasodó, edzett és fáradhatatlanul legelő fajta volt. A legelővel szemben igénytelen, a takarmányt nagyon jól értékesítette. Húsa kitűnő minőségű és puha, nagy máját a külföldi piacok is nagyra értékelték. Tollhaszna tetemes volt, évente három-négyszer is téphették. Az eredeti magyar lúd éves tojástermelése 15 körüli. Értékes, fehér tollú tájfajtái a Balaton vidékén, a Duna és Tisza mellett, Szeged, Makó, Szentes és Dunaszerdahely környékén alakultak ki. A magyar lúd és egyes tájfajtái még kis létszámban fellelhetők, megőrzésük lúdtenyésztőink egyik legfontosabb feladata lenne.
A magyar lúd fodros tollú változata a Kárpát-medence egyik különlegessége. Látványos, testtől elálló tollazata miatt előszeretettel tenyésztették hazánk egyes

vidékein. Erdélyben ma is elterjedt. Különböző színváltozatait magyar őshonos fajtaként, génbankokban tartjuk fönn.

A fodros tollú magyar lúd

A magyar lúd fodros tollú változatának származása pontosan nem ismert. Csupán tollainak szerkezetével tér el a magyar lúdtól, őrzi annak tulajdonságait. Elsősorban szárnyfedőtollai, kisebb mértékben farok- és combtollai hosszúak, puhák és szalagszerűen, látványosan fodrozódnak, amit a tollcséve hosszanti kettéválása eredményez.
A fodros tollúság egy gén (F=frizzled) által meghatározott, domináns tulajdonság, mely heterozigóta állapotban részleges dominanciát eredményez. Kívánatos, hogy a meglévő állományokból homozigóta fodros tollú állományokat hozzunk létre.
A fodros tollú magyar lúdnak különböző (fehér, szürke és tarka) színváltozatai ismeretesek.

Forrás: Szalay István, 2002: Régi magyar baromfifajták. Old Hungarian Poultry. Mezőgazda Kiadó, Budapest. 111 p.